

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Для всіх</i>
Спеціальність	<i>Для всіх спеціальностей</i>
Освітня програма	<i>Для всіх освітньо-професійних програм</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>Ікурс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/ 60 год (Лекційні заняття – 18год., семінарські заняття -18год., СР-24год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>модульна контрольна робота, залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз на два тижні), Семінарські заняття (один раз на два тижні бажано після лекції) Для заочників згідно графіку сесії</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Відповідальний за силабус Доцент, к.і.н., доцент каф. історії Босва Світлана Юріївна, 097-526-40-48; Boyeva.Svitlana@lil.kpi.ua (голова робочої групи) Доцент, к.і.н., доцент каф. історії Махінко Анна Іванівна 067-957-32-14; Makhinko.Anna@lil.kpi.ua <i>Лектори, семінарські: НПП кафедри історії, ФСП https://history.kpi.ua/department/academic-staff/</i></i>
Розміщення курсу	<i>Курси розміщені на дистанційній платформі «Сікорський» із застосуванням платформ Moodle, Google classroom, тощо (для кожного факультету окремо)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Основою вивчення дисципліни є базові знання з всесвітньої історії, історії України та інших гуманітарних дисциплін, набутих в межах загальної середньої освіти.

Предметом дисципліни «Історія української культури» є засвоєння цінностей і досягнень багатокультурної спадщини України й світу; розуміння основних етапів, процесів, подій історії української культури і культур національних спільнот України та української діаспори з давніх часів до сьогодення в контексті світового розвитку цивілізації.

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх спеціалістів історичної та національної свідомості, загальнолюдських духовних цінностей; національної та релігійної толерантності, поваги до культури і звичаїв різних народів; виховання патріотизму; підвищення загальноосвітнього та культурного рівня студентської молоді; орієнтація особистості на засвоєння цінностей і досягнень багатокультурної спадщини України й світу, а також сприяння теоретичному осмисленню особливостей розвитку історико-культурного процесу в Україні, його впливу на сучасні суспільно-політичні процеси.

Навіщо це потрібно студенту?

Завершивши навчання у вищому навчальному закладі переважна частина молоді працює за обраним фахом. Відповідно це не лише кваліфіковані фахівці у обраній сфері, а й люди з університетською освітою, яка передбачає і гуманітарну підготовку відмінну від базового

загальноосвітнього рівня. Знання з історії української культури дадуть можливість продемонструвати високий рівень інтелігентності.

Відповідно до освітньо-професійних програм (ОПП) першого «бакалаврського» рівня вищої освіти після вивчення дисципліни студенти мають набути наступних **компетентностей**:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

*Згідно ухвалених наказом ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського ОПП першого «бакалаврського» рівня вищої освіти в результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати **програмні результати навчання** у відповідності до матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.*

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

В структурно-логічних схемах освітньо-професійних програм підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальна дисципліна «Історія української культури» входить до переліку нормативних дисциплін, спрямованих на формування загальних компетентностей фахівця.

Пререквізити – навчальна дисципліна викладається в 1-му (2-му) семестрі 1-го курсу навчання з усіх ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми. Основою вивчення навчальної дисципліни є базові знання з всевітньої історії, України та інших гуманітарних, природничих й точних дисциплін, набутих в межах загальної середньої освіти.

Постреквізити - дана навчальна дисципліна формує навички / здатність у студентів зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області відповідної ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1 Стародавня та середньовічна історія української культури.

Тема 1.1 Вступ до дисципліни «Історія української культури

Тема 1.2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій

Тема 1.3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури

Тема 1.4 Українська культура XIV- першої половини XVII ст.

Тема 1.5 Культурне життя в Україні в другій половині XVII- XVIII ст.

Розділ 2. Українська культура нового та новітнього часу

Тема 2.1. Українська культура XIX ст. – початку XX ст.

Тема 2.2. Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)

Тема 2.3 Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур

Тема 2.4. Культурне життя української еміграції.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для підготовки до лекційних, семінарських занять, модульної контрольної роботи (складається із трьох частин), самостійної роботи тощо використовується базова та додаткова література (надалі – література), а також рекомендовані історичні джерела. Література, яку треба

використовувати для опанування дисципліни, опрацьовується студентами самостійно із застосуванням інтернет-ресурсів, Moodle, Google classroom. В умовах дистанційного навчання можна готуватись за допомогою розміщеної в е-вигляді літературою в Moodle та Google classroom з навчальної дисципліни.

4.1 Базовою літературою

1. Історія української культури: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»./ Уклад.: С.О. Костишева, С.Ю. Боева, А.І. Махінко. – К.: НТУУ «КПІ», 2023 https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/57163/1/Istoriia_ukr_kultury_posibnyk_2023.pdf. протокол Методичної ради НТУУ "КПІ ім. І.Сікорського" № 8 від 2.06.2023 р.
2. Історія української культури. Курс лекцій / Під загальною редакцією доктора історичних наук С.О. Костишевої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – 336 с.(підручник) протокол Методичної ради НТУУ "КПІ ім. І.Сікорського" № 9 від 20.05.2010 р
3. Історія української культури: Навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 368 с.
4. Кислюк К.В. Українська культура І чверті ХХІ ст: повороти модернізаційних перетворень. 2-ге вид., стер. – К.: Кондор, 2018. 196 с.
5. Українська культура : підручник / [В. О. Лозовой (керівник авт. кол.), Л. В. Анучина, О. В. Бурлука та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2021. –400 с.
6. Хома І. Я. Історія української культури: навч. посібник / І. Я. Хома, А. О. Сова, Ж. В. Мина; за ред. І. Я. Хоми. Друге видання, доповнене. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. – 356 с.

4.2 Додатковою літературою

1. Абрамович С. Д. Світова та українська культура – Львів: Світ, 2004. – 335 с.
2. Бойко О. Д. Історія України : підручник. 7-те вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2018. 720 с.
3. Бойко О. Новітня історія України 2014-2019 рр.: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2020. 160 с.
4. Болонський процес. Документи і матеріали / Тернопільський національний економічний ун-т / С.І. Юрій (ред.), Б.Л. Луців (уклад.). – Т.: Економічна думка, 2006. - 136 с.
5. Галицько-Волинський літопис / НАН України; Інститут історії України; М.Ф. Котляр (ред.). – К.: Наукова думка, 2002. – 400 с.
6. Греченко В. А. Історія та культура України : підручник. Харків : ХНУВС, 2017. 440 с.
7. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України з додатками та доповненнями / Й.Й. Брояк, В.Ф.Верстюк (уклад.). – Донецьк: БАО, 2010. – 734 с.
8. Закон ВР України Про вищу освіту Закон від 01.07.2014 № 1556-VII. - [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html
9. Закордонне українство: сутність, структура, самоорганізація: Підручник / Автори: В. Б. Євтух, А. А. Попок, В. П. Трошинський, С. Ю. Лазебник, В. М. Андрієнко, М. В. Андрієнко, Т. В. Федорів, В. С. Гошовський, С. О. Штепа; За ред. В. Б. Євтуха. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Національна академія державного управління при Президентові України; Центр сучасного суспільствознавства. – К.: Альтерпрес, 2011. – 304 с. <http://www.history.org.ua/?litera&id=8039>
10. Згуровский М. З. Киевские политехникумы — пионеры авиации, космонавтики, ракетостроения / Згуровский М. З. — 2-е изд., перераб. и доп. — К. : НТУУ «КПИ», 2011. — 276 с.
11. Історія національної освіти та педагогічної думки в Україні: Навч. посіб. / Медвідь Л.А. – К.: Вікар, 2003. – 304 с.
12. Історія української культури. Від стародавніх часів до ХІХ століття. Ілюстрована хрестоматія. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 320 с.
13. Історія української культури. Курс лекцій. Сабадаш Ю.С.,Нікольченко Ю.М., Дабло Л.Г.

- К.: Видавництво: Ліра-К, 2020, 168 с.
14. Історія української культури (Українська культура ХХ ст.) : ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. / За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. Ч. II. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. – 292 с.
  15. Історія української та зарубіжної культури: збірник матеріалів і документів / За ред. С.М. Клапчука, В.Ф. Остафійчука. – К.: Вища шк., 2000. – 588с.
  16. Історія української культури: навч-метод. комплекс. Видатні діячі української культури. Біогр. Словник (від А до Я) / Упоряд. С.О.Костишева. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – Вип. I. – 204 с.
  17. Історія української культури: термінологічний словник / Уклад. С.О.Костишева. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – 60 с.
  18. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Станом на 1 жовтня. 2011р. — Х.: Фактор, 2011. — 128 с.
  19. Кордон М.В. Історія української культури. – Київ. Просвіта, 2021. –584 с.
  20. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп./ За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. — Львів: Світ, 2005. — 568 с. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу до джерела:[http:// readbookz.com/books/210.html](http://readbookz.com/books/210.html)
  21. Літопис руський: За іпатським списком переклав Леонід Махновець. – К.: Дніпро, 1989. – 591 с.
  22. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. К.: ЦУЛ, 2019. - 141 с.
  23. Попельницька О. 100 великих діячів культури України / О.Попельницька, М.Оксенич. – К.: Арій, 2010. – (100 великих) – 463 с.
  24. Романько І.І.Історія та культура української діаспори. Навчальний посібник. Частина перша. –Кропивницький: Видавництво ЛА НАУ, 2020. – 328 с.
  25. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько / За ред. Ю. П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
  26. Шейко В.М. Історія української культури. – К.: Кондор, 2017. – 271с

4.3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українця: <http://teka.ks.ua/>
2. Ізборник: <http://litopys.org.ua/>
3. Інститут історії України Національної академії наук України: <http://www.history.org.ua/>
4. Кобза — сайт українців, що мешкають в Росії: <http://www.kobza.com.ua/>
5. Культура України: історія української культури: відомі люди, побут, традиції: <http://k-ua.net/>
6. Музей видатних діячів української культури: <http://mvduk.kiev.ua/>
7. Український центр: <http://www.ukrcenter.com/>
8. 1000 років української культури: <http://1000years.uazone.net/>.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вивчення дисципліни заплановано проведення 9 лекційних та 9 семінарських занять, під час яких заплановано виконання 4-х частин модульної контрольної роботи та експрес-контрольних робіт або творчих завдань із дискусійних питань (тестів під час дистанційного навчання) на лекціях.

Під час вивчення навчального матеріалу застосовуються наступні **методи навчання**:

Код методу навчання	Метод навчання	Рекомендовано при проведенні	
		Лекційних занять	Семінарських занять
МН 1	<i>Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний</i> Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними	+	+

Код методу навчання	Метод навчання	Рекомендовано при проведенні	
		Лекційних занять	Семинарських занять
	технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо)		
МН 2	Словесний метод (лекція, бесіда, інструктаж тощо)	+	+
МН 3	Наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	+	+
МН 4	Дискусійний метод	+	+
МН 5	Ділова гра, як метод активного творчого навчання		+
МН 6	<i>Частково-пошуковий, або евристичний, метод</i> Організація активного пошуку рішення поставлених пізнавальних завдань		+
МН 7	<i>Метод проблемного викладу</i> До викладу матеріалу: ставиться проблема - формується завдання на основі різних джерел і засобів. На занятті розглядається спосіб рішення задачі.		+

Нижче наведено розподіл аудиторних годин за темами курсу та календарний план їх проведення

Назви розділів і тем	Лекції		Семинарські		Оцінювання
	Тижні навчання	Години	Тижні навчання	Години	
Розділ 1 Стародавня та середньовічна історія української культури.					
Тема 1.1 Вступ до дисципліни «Історія української культури»	1	2	2	2	Семинарське заняття
Тема 1.2. Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій	3	2	4	2	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
Тема 1.3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури	5	2	6	1,5	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
<i>Модульна контрольна робота №1.1</i>			6	0,5	Модульна контрольна робота
Тема 1.4 Українська культура XIV- першої половини XVII ст.	7	2	8	2	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
Тема 1.5 Культурне життя в Україні в другій половині XVII- XVIII ст.	9	2	10	1,5	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
<i>Модульна контрольна робота №1.2</i>			10	0,5	Модульна контрольна робота
Разом за розділом 1		10		10	
Розділ 2. Українська культура нового та новітнього часу					
Тема 2.1. Українська культура XIX ст. – початку XX ст.	11	2	12	2	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
Тема 2.2. Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)	13	2	14	1,5	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
<i>Модульна контрольна робота №1.3</i>			14	0,5	Модульна контрольна робота
Тема 2.3. Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур	15	2	16	2	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
Тема 2.4. Культурне життя української еміграції.	17	2	18	1,5	Семинарське заняття, експрес-контроль на лекції
<i>Модульна контрольна робота №1.4</i>			18	0,5	Модульна контрольна робота
Разом за розділом 1		8		8	
Залік				(2)	
Всього годин		18		18	

Відповідність методів навчання та оцінювання відображені в рейтинговій системі оцінювання, яка передбачає: творчі завдання, експрес-контрольні роботи, модульна контрольна робота, підсумковий залік

5.1. Лекційні заняття

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	<p>Вступ до дисципліни «Історія української культури</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні підходи щодо визначення категорії «культури»: її сутності, функцій та структури. 2. Поняття світової та національної культури. 3. Періодизація, джерельна база, методологічні принципи вивчення історії української культури
2	<p>Культура первісного суспільства і давніх цивілізацій</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Первісні культури на теренах сучасної України. 2. Культура народів Кіммерії, Скіфії і Сарматії. 3. Антична культура полісів Північного Причорномор'я
3	<p>Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства в контексті європейської середньовічної культури .</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури Київської Русі. 2. Мова, писемність, освіта, науково-технічні знання. Література і фольклор. 3. Містобудування та архітектура. Особливості Галицької архітектури. Живопис та декоративно-прикладне мистецтво. 4. Історичне значення культури Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Київська Русь як частина середньовічної європейської цивілізації
4	<p>Культура України XIV- першої половини XVII ст.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національно-культурні процеси й духовне життя в Україні у XIV-XV ст. 2. Українська культура в XVI- першій половині XVII ст.
5	<p>Культурне життя в Україні в другій половині XVII- XVIII ст.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури другої половини XVII-XVIII ст. 2. Освіта та наука. 3. Література, усна народна творчість, музика і театр. 4. Архітектура і живопис
6	<p>Українська культура XIX - початку XX ст.</p> <p><i>Перелік основних питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток української культури в першій половині XIX ст. 2. Українська культура в другій половині XIX ст. 3. Розвиток української культури в перше десятиліття XX ст.

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
7	<p>Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)</p> <p>Перелік основних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освіта, наука, новітні тенденції, національна самобутність у театральному, образотворчому мистецтві та літературі у часи Центральної Ради, Гетьманату, Директорії УНР. 2. Особливості національно-культурного будівництва в 1920-1930-ті роки. 3. Культура України в роки Другої Світової війни. 4. Українська культура в другій половині 1940-х – 1980-ті роки.
8	<p>Культурні процеси в сучасній Україні. Взаємозв'язок української та світової культур</p> <p>Перелік основних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя України в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років ХХ ст. 2. Проблеми культурного розвитку українського суспільства в умовах поглиблення глобалізації на початку ХХІ ст. 3. Християнська церква і духовне оновлення українського народу в умовах розбудови суверенної української держави. 4. Міжнародні зв'язки України в сфері освіти, науки, культури.
9	<p>Культурне життя української еміграції.</p> <p>Перелік основних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми типологізації еміграції. Особливості процесу еміграції з України. 2. Культурні надбання української діаспори в Європі. 3. Внесок українців Америки та Австралії у світову та українську культуру. 4. Культурне життя українців у Росії, Білорусі, Казахстану та в інших республіках бывшего Радянського Союзу.

5.2. Семінарські заняття

№ п/п	Назва теми семінарського заняття та перелік основних питань
1	<p>Історія української культури як наука і навчальна дисципліна.</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст, еволюція поняття «культура». Типологія культури. 2. Українська національна культура в контексті світової. 3. Періодизація, джерельна база та основні підходи до вивчення історії української культури. 4. Місце і значення курсу «Історія української культури» в системі гуманітарної підготовки майбутнього технічного спеціаліста. <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте сучасний стан історії культури як науки. 2. Дайте визначення понять «масова» та «елітарна» культура. Простежте розвиток масової та елітарної культури в незалежній Україні. 3. Проаналізуйте типи і напрямки молодіжної субкультури в Україні. 4. Розкрийте основні положення державної програми відтворення видатних пам'яток історії та культури України.
2	<p>Витоки української культури</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурні пам'ятки кам'яного віку. Трипільська археологічна культура: поширення, характерні ознаки. 2. Культурні пам'ятки епохи бронзи і заліза. Культура грецьких колоній Північного Причорномор'я. 3. Слов'янська доба в культурі українських земель.

№ п/п	Назва теми семінарського заняття та перелік основних питань
	<p>4. Культурна спадщина народів Криму доби раннього Середньовіччя.</p> <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте особливості містобудування у колоніях Північного Причорномор'я. 2. Визначте стилістичні особливості скіфського мистецтва. 3. Проаналізуйте характерні риси язичницької культури Давньої Русі напередодні прийняття християнства. 4. Дослідіть місце людини і природи в язичницькому світогляді.
3	<p>Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадження християнства у Київській Русі та його значення для еволюції культури. 2. Писемність, освіта, література, наукові знання, архітектура, образотворче та прикладне мистецтво, музика Київської Русі. 3. Соціокультурні процеси та мистецькі здобутки Галицько-Волинського князівства. 4. Внесок інших народів до історико-культурної спадщини Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона як визначну пам'ятку риторичної спадщини Київської Русі. 2. Проаналізуйте розвиток літописання доби Київської Русі, розкрийте зміст «Повісті швидкоплинних літ» та її значення для історії української культури. 3. Висвітліть роль монастирів в розвитку культури Київської Русі. 4. Визначте характерні риси та особливості храмових споруд – архітектурних пам'яток доби Галицько-Волинського князівства. 5. Простежте розвиток ремісничої справи в Галицько-Волинському князівстві. 6. Розкрийте внесок галицьких діячів культури – «премудрого книжника» Тимофія, «хитреця» Авдія і «словетного співця» Митуси в розвиток української культури.
4	<p>Українська культура литовсько-польської доби (XIV – перша половина XVII ст.)</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ренесансно-реформаційні ідеї в українській культурі. 2. Освіта, наука, книгодрукування, просвітницька діяльність братств, література, музика, театр, архітектура та образотворче мистецтво. 3. Феномен козацької культури. 4. Діалог та взаємодія національних культур у Великому князівстві Литовському та Речі Посполитій, особливості розвитку культури народів українських земель під владою Молдавського та Московського князівств, Османської імперії, Угорщини. <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте характеристику релігійній полеміці, її основних ідей та представників. 2. Простежте розвиток Ренесансних ідей в українській культурі XVI -XVII ст. 3. Охарактеризуйте діяльність українських гуманістів XV – XVI ст. 4. Розкрийте наслідки Берестейської церковної унії 1596 р. для розвитку української культури. 5. Проаналізуйте розвиток усної народної творчості: дум, історичних пісень ХІУ- першої половини ХУП ст., розкрийте їх тематику та особливості. 6. Висвітліть культурні зв'язки України з державами Центральної та Західної Європи.
5	<p>Українська культура другої половини XVII – XVIII ст. Феномен українського бароко</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільно-політична ситуація в Україні у другій половині XVII – XVIII ст. та її вплив на українську культуру. 2. Розвиток освіти і науки. «Золота доба» Києво-Могилянської академії. 3. Літописання і література, усна народна творчість, музична і театральна культура,

№ п/п	Назва теми семінарського заняття та перелік основних питань
	<p>архітектура, живопис епохи бароко.</p> <p>4. Особливості розвитку культури народів України в період Гетьманщини, російського та австрійського панування.</p> <p>Завдання на СРС</p> <p>1. Проаналізуйте діяльність Києво-Могилянської академії (1701) та розкрийте її значення як першого загальноосвітнього вищого навчального закладу у Східній Європі.</p> <p>2. Зробіть аналіз розвитку природничих і технічних знань другої половини ХУП- ХУШ ст.</p> <p>3. Розкрийте зміст і історичне значення літопису Самійла Величка як явища українського літературного бароко.</p> <p>4. Проаналізуйте вплив ідей Відродження та Реформації на розвиток української літератури. Дайте характеристику українського епосу XVII - XVIII ст.</p>
6	<p>Культура України XIX- початку XX ст. Національно-культурне відродження</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <p>1. Сутність національно-культурного відродження, його періодизація.</p> <p>2. Освіта та наука, «Просвіти», наукові товариства, український літературний процес, театр, музика, національний стиль в архітектурі та образотворчому мистецтві.</p> <p>2. Українська культура доби Першої світової війни та революцій.</p> <p>3. Національно-культурні процеси в житті національних меншин України.</p> <p>Завдання на СРС</p> <p>1. Розкрийте реалістичні традиції у творчості Т. Шевченка - художника.</p> <p>2. Проаналізуйте основні стилі (імпресіонізм та експресіонізм, неоромантизм, український авангард) в українській культурі кінця XIX – початку XX ст..</p> <p>3. Висвітліть розвиток освіти, літератури та мистецтва на західноукраїнських землях в XIX – на початку XX ст.</p> <p>4. Простежте українську тематику в творчості відомих російських художників.</p> <p>5. Охарактеризуйте основні стилі в українській архітектурі XIX – початку XX ст.</p> <p>6. Дайте характеристику кобзарству як соціально-культурному явищу.</p>
7	<p>Національна культура в період Української революції 1917–1921 рр. та радянської влади (1917–1991 рр.)</p> <p><i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <p>1. Відродження української культури в умовах національно-демократичної революції (1917-1920 рр.)</p> <p>2. Культурне будівництво у радянській Україні в 20—30-ті рр.</p> <p>3. Державна політика в сфері культури в УРСР в 1940-х - 1980-ті роки.</p> <p>4. Культурне життя національних меншин України.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>1. Поясніть, в чому полягав суперечливий характер розвитку української культури в 1930-ті роки. Аргументуйте свою думку.</p> <p>2. Дайте оцінку внеску діячів науки і культури України у розгром німецько-фашистських окупантів.</p> <p>3. Проаналізуйте розвиток науки і техніки в радянський період. Дайте оцінку науковим досягненням радянських учених, охарактеризуйте розвиток ракетної техніки, космонавтики, використання атомної енергії в мирних цілях.</p> <p>4. Визначте особливості радянської політики у сфері культури 60-80-х рр.</p> <p>5. Дайте оцінку досягненням радянської системи освіти, запровадженню загальнообов'язкової середньої освіти.</p> <p>6. Висвітліть новаторські течії в живопису, образотворчому мистецтві України в радянський період.</p> <p>7. Розкрийте значення включення Південної Бессарабії, Хотинщини та Північної Буковини, Закарпаття до УРСР для розвитку культури угорців, румунів, словаків, німців, молдаван, представників інших національностей</p>

№ п/п	Назва теми семінарського заняття та перелік основних питань
8	<p>Сучасна українська культура <i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя України в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років ХХ ст. 2. Реформування системи освіти в Україні. Стан, перспективи науково-технічного розвитку сучасної України. 3. Розвиток української літератури, кіномистецтва і театру, образотворчого та музичного мистецтва. 4. Особливості культурного життя національних меншин. <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте нові явища і тенденції в українській літературі та мистецтві кінця ХХ – початку ХХІ ст. 2. Визначте особливості культурного відродження на сучасному етапі. Висвітліть міжнародні зв'язки України у сфері освіти, науки, культури. 3. Проаналізуйте досягнення НТР і проблеми екології в Україні. Дайте характеристику діяльності видатних діячів науки і техніки – випускників і викладачів НТУУ «КПІ», основних напрямів міжнародного співробітництва НТУУ «КПІ» у науково-освітній сфері, його перспектив. 4. Проаналізуйте розвиток українського музичного мистецтва у ХХІ ст.: естрадної, класичної, альтернативної музики. 5. Простежте основні тенденції розвитку української архітектури та мистецтва кінця ХХ ст. - початку ХХІ ст. 6. Охарактеризуйте діяльність українських і зарубіжних культурно-громадських організацій, фондів, товариств.
9	<p>Еволюція української діаспори як соціокультурної системи <i>Очікується, що студенти підготують доповідь / презентацію, висловлять власну думку з обґрунтуванням наступних питань</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми типологізації еміграції. Особливості процесу еміграції з України. 2. Видатні діячі культури — представники української діаспори та їх внесок у світову культуру. 3. Українська діаспора у процесі державотворення та культурному житті сучасної України.. <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть, чому Українська діаспора Чехословаччини перетворилась на центр інтелектуальної і творчої думки у міжвоєнний період. 2. Проаналізуйте особливості суспільно-політичного та культурного життя української діаспори в Канаді. 3. Розкрийте внесок українців Америки у світову та українську культуру 4. Визначте особливості української музичної культури діаспори.

Платформа дистанційного навчання:

Для кращого засвоєння матеріалу навчальної дисципліни в період дистанційної роботи, використовується електронна пошта, платформа дистанційного навчання «Сікорський» на основі системи Google Classroom та платформа для проведення онлайн-зустрічей Google Meet та ZOOM, за допомогою яких:

- спрощується розміщення методичних рекомендацій, навчальних матеріалів, літератури тощо;
- здійснюється зворотній зв'язок зі студентами щодо навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;
- перевіряються і оцінюються виконані завдання;

ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, дотримання графіку подання навчальних/індивідуальних завдань та їх оцінювання

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання теоретичних матеріалів лекцій, виконання практичних завдань, підготовки до модульної контрольної роботи, підготовки до заліку. У межах цієї самостійної роботи також студентів заохочують до науково-дослідницької роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в науково-практичних конференціях – насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»). Студенти разом з викладачем визначаються з тематикою тез, доступною літературою та історичних матеріалів. Також під керівництвом викладача студенти ознайомлюються з вимогами оформлення та подають тези до конференції.

6.1. Тематики для самостійного опрацювання - не заплановано

6.2. Підготовка до лекційних та семінарських занять. Для підготовки до лекційних та семінарських занять студенту необхідно опрацювати заплановану базову та допоміжну літературу, рекомендовані джерела та підготувати матеріал для його обговорення на заняттях. На це студенту виділяється по 0,5-1 години на кожен тему дисципліни.

6.3. Модульна контрольна робота. На підготовку до МКР (до кожної із трьох частин) відводиться 2-3 години СРС. Перелік питань для підготовки до МКР надано у **Додатку В**.

6.4. Залік. Залік проводиться на останньому семінарському занятті, після написання студентами модульної контрольної роботи (складається із трьох частин) за результатами набраних рейтингових балів за семестр або за рішенням викладача пише залікову роботу. На підготовку до заліку відводиться 6 годин СРС. Перелік питань для підготовки до заліку надано у **Додатку А**. У період дистанційного навчання залік може бути проведений згідно графіку занять за допомогою Google Classroom та платформи для проведення онлайн-зустрічей Google Meet.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Студентам рекомендується дотримуватись правил відвідування занять та поведінки на них.

7.1. Правила відвідування занять

Лекції

Студенту важливо відвідувати лекції, де висвітлюється систематизований навчальний матеріал, демонструються презентації в обсязі достатньому для опанування навчальної дисципліни. Без прослуховування лекційного матеріалу студенту буде складно підготуватися до семінарського заняття, виконати МКР та інші завдання. Відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно

Семінарські заняття

Студентам рекомендується відвідувати семінари, бо остаточний рейтинговий бал значною мірою залежить саме від результатів роботи на семінарських заняттях та виконання МКР. Активна участь студента на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг студента значною мірою формується за результатами його роботи на семінарських заняттях. Відсутність на семінарських заняттях або невідповідність до них призводить до зниження підсумкового рейтингу з навчальної дисципліни.

7.2. Правила поведінки на заняттях

Опрацьовуючи навчальний матеріал дисципліни «Історія української культури», студенти:

1) на лекціях:

- слухають лектора та за потреби записують важливу інформацію;
- виконують періодичні експрес-контролі залишкових знань з розділів дисципліни, що можуть включати в себе виконання творчих завдань з дискусійних питань або експрес-тестових завдань (протягом 5-10 хв. із застосуванням тестів на платформі «Сікорський»);
- проводять аналітичний огляди із застосуванням дискусійної форми спілкування лектора зі студентами.

2) на семінарських заняттях (у межах практичних занять)

- роблять доповіді, демонструють презентації, висловлять власну думку з семінарських питань, беруть участь у дискусіях з проблемних питань курсу;

- виконують модульні контрольні роботи із застосуванням платформи «Сікорський».

На лекціях Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі дисципліни. Вітаються питання від студентів до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим студентам або загалом аудиторії. Допускається діалог між студентами і викладачем на лекції.

Робота студентів **на семінарських заняттях** виглядає як сумарна робота в яку входить:

- виступ з основного питання або усна наукова доповідь.
- доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної і монографічної літератури.
- письмові завдання (тестові завдання, творчі роботи, історичні есе тощо) та їх оформлення відповідно до вимог.

Під час семінарських занять викладач узагальнюватиме та аналізуватиме помилки і недоліки складених студентами доповідей (особистої точки зору), відповідатиме на питання студентів, студенти оцінюватимуть доповіді один одного, доповнюючи або виявляючи недоліки в доповіді.

Тематика лекцій і семінарів висвітлена у робочій програмі дисципліни (силабусі), яка розміщена в Електронному кампусі, на вебсайті кафедри історії, платформі «Сікорський» (Moodle, Google Classroom).

Очікується, що під час семінарських занять кожен студент доповідатиме з певного питання семінару, доповнюватиме доповіді інших студентів та висловлюватиме власну думку під час тематичних обговорень.

Під час семінарських занять студентам дозволяється користуватися власними письмовими нотатками й конспектами. При цьому варто намагатися доповідати, доповнювати, висловлювати думку в усній формі, а не зачитувати текст з аркуша паперу.

На лекціях та семінарських заняттях допускається використання ноутбуків, планшетів, телефонів для реалізації навчальних цілей. Наприклад, проходження тесту на платформі «Сікорський», демонстрації презентації. Зачитувати доповідь чи доповнення з екрану ноутбуку, планшету, телефону не варто.

Під час пошуку інформації в мережі Інтернет рекомендується дотримуватися базових правил інформаційної гігієни, використовувати надійні й перевірені джерела інформації та критично ставитися до сумнівних джерел інформації.

7.3. Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали

Студентів заохочують до науково-дослідницької роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в науково-практичних конференціях – насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»).

Студенти разом із викладачем визначаються з тематикою тез, доступними джерелами та літературою.

Також під керівництвом викладача студенти ознайомлюються з вимогами оформлення та подають тези на конференцію (+ 10 балів). Також заохочується участь студентів у щорічній олімпіаді з «Історії України» (+ 6-8 балів).

Виконання творчого завдання (наприклад, написання есе за рекомендованою викладачем кінострічкою) (+ 8 балів).

Штрафні бали

- Невчасне виконання МКР (на не запланованому занятті) – 5 балів.
- Порушення політики доброчесності (використання матеріалу без відповідних посилань, подання чужої роботи як своєї) – 8 балів.

7.4. Політика крайніх термінів та перескладань

Відпрацювати пропущені лекції не потрібно. Опрацювання пропущеного матеріалу буде відбуватися через підготовку до семінарських занять та до написання модульної контрольної роботи.

Пропущені семінарські заняття можна відпрацювати на консультаціях шляхом відповідей на питання пропущених семінарів.

Для перескладання пропущених модульних контрольних робіт та/або експрес-контролів студенту потрібно звернутися до викладача, який змінить налаштування тесту на платформі «Сікорський» та електронною поштою повідомить студента про час повторного проходження тесту або в разі відпрацювання експрес-контролю надішле питання електронною поштою.

7.5. Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Види контролю

Поточний контроль: здійснюється під час навчальних занять і має на меті перевірити рівень підготовки студентів до навчальних занять. Під час семінарів проводиться опитування здобувачів освіти по питаннях семінарів. Модульна контрольна робота проводиться тричі на семестр як контроль залишкових знань з трьох розділів навчальної дисципліни. Експрес-контроль у письмовій формі проводиться під час лекцій тричі на семестр.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Є два можливих результати календарного контролю: атестований (а) та неатестований (н/а). Результат залежить від кількості набраних балів на момент проведення календарного контролю. В PCO зазначається необхідна кількість балів для атестації під час першого та другого календарного контролю.

Семестровий контроль: залік

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

1) контроль залишкових знань з 2-х розділів дисципліни та включає в себе виконання трьох творчих завдань з дискусійних питань або експрес-тестових завдань (протягом 5-10 хв. із застосуванням тестів на платформі «Сікорський»);

2) роботи на 8 семінарських заняттях;

3) модульна контрольна робота

Робота студента:

- на восьми семінарських заняттях визначає 45% його рейтингу з дисципліни;

- контроль залишкових знань з розділів дисципліни визначає 18% його рейтингу з дисципліни;

- модульна контрольна робота визначає 37% його рейтингу з дисципліни.

Для того, щоб отримати найвищий рейтинг, студенту потрібно брати активну участь у семінарських заняттях, виголошувати належно підготовлені й аргументовані усні доповіді з семінарських питань, активно доповнювати відповіді інших студентів, чітко й логічно висловлювати власну позицію з дискусійних питань, своєчасно виконувати МКР та експрес-контролі. Студенту дається одноразова можливість виконати МКР та експрес-контролі.

До зниження рейтингу студента призводить: невиконання МКР та експрес-контролів; неналежна підготовка до семінарів; неточності, неповнота, помилки у відповідях чи ґрунтуваннях на не достовірних історичних джерел.

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті та виставляє бали за роботу на семінарських заняттях та результати проведених МКР й експрес-контролів до модулю «Поточний контроль» Електронного кампусу. Результати першого і другого календарного контролю залежать від поточного рейтингу студента й заносяться викладачем до модулю

«Календарний контроль» Електронного кампусу на восьмому й шістнадцятому тижнях навчання відповідно

Детальніше про РСО в додатку С до цього силабусу

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: *Наявність кількості балів не менше 40 балів, виконання МКР не менше ніж на «достатньо».*

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку) надані в **додатку А** до силабусу.

При наявності у студенту документів підтверджуючих його участь у олімпіадах (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу дисципліни можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО

Рекомендації студентам

Під час лекції студенту слід уважно слухати лекційний матеріал та конспектувати основні поняття, терміни, дати, факти, висновки. Цей матеріал стане в пригоді під час підготовки до семінарського заняття, МКР, експрес-контролів.

Під час підготовки до семінарського заняття студент має опрацювати лекційний матеріал з теми семінару, ознайомитися з рекомендованою літературою, за потреби знайти додаткову інформацію в бібліотеці та/або в мережі Інтернет. Потрібно не просто готуватися до семінару, а й брати активну участь у його проведенні. Тобто, доповідати, доповнювати, долучатися до обговорень. Під час семінару студенту потрібно бути активним учасником, а не пасивним спостерігачем. Систематична й кропітка підготовка до семінарських занять дасть змогу не лише засвоїти навчальний матеріал на належному рівні, а й полегшить проходження семестрового контролю.

У разі виникнення складнощів з розумінням певних історичних подій слід звернутися до викладача, який допоможе розібратися у складних перипетіях історії.

Студентам може бути зарахована тема курсу при наявності у студентів сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою дисципліни або отримання призових місць на олімпіадах з історії за даною темою.

Позааудиторні заняття

Можлива участь студентів у:

- науково-дослідницькій роботі та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в Міжнародній науково-практичних конференціях – насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»);
- діяльності студентського гуртка наукового спрямування «Клуб шанувальників історії».

Дистанційне навчання

Можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій (Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype тощо) та освітньої платформи дистанційного навчання «Сікорський» (Moodle, Google Classroom).

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

Доцент кафедри історії, к.і.н., доцент Боева Світлана Юріївна

Доцент кафедри історії, к.і.н., доцент Махінко Анна Іванівна

Ухвалено кафедрою історії (протокол № 10 від 16 березня 2022р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 4 від 07.04.2022р.)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку)

Зразок залікового білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського)** _____
(назва ступеня)

Спеціальність Усіх спеціальностей _____
(код і назва напряму підготовки)

Освітня програма для всіх ОПІ спеціальностей _____
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна Історія української культури _____
(назва)

ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № _____

- 1 *Питання з I блоку питань*
- 2 *Питання з II блоку питань*
- 3 *Питання з III блоку питань*
- 4 *Питання з IV блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри Історії _____
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202 р.

Завідувач кафедри історії _____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання з II блоку

1. Поняття «культура», її сутність, структуру і функції.
2. Культурні пам'ятки первісних суспільств на території України.
3. Археологічні пам'ятки України, які свідчать про вдосконалення знарядь праці та перехід до нового способу життя.
4. Виникнення мистецтва Найдавніші пам'ятки мистецтва на території України.
5. Трипільська культура як визначне явище в історії України
6. Культури кіммерійців, скіфів і сарматів
7. Міста-держави Північного Причорномор'я в історії української культури.
8. Культура, вірування та звичаї давніх слов'ян.
9. Запровадження християнства та його значення для культурного розвитку Русі
10. Період найвищого культурного розвитку Київської Русі
11. Культурні пам'ятки Давньої Русі, які дійшли до наших днів.
12. Декоративно-прикладне та образотворчого мистецтва Київської Русі в XI – XII ст.
13. Культурний розвиток Галицько-Волинської держави за князя Данила
14. Спільні літературні жанри в літературі Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
15. Музична культура Давньої Русі XI – XIII ст. та Галицько-Волинської держави.

Питання з II блоку

1. Основні архітектурні пам'ятки Київської Русі та Галицько-Волинської держави XI – XIV ст.

2. Суспільно-політичний устрій та його вплив на розвиток культури України у XIV – XVI ст.
3. Суть поняття «полемічна література» та причини появи такої літератури в Україні.
4. Стан релігійного життя та роль церкви в українському суспільстві у XVI - першій половині XVII ст.
6. Діяльність братств та її значення для розвитку культури та формування національної свідомості українського народу?
7. Особливості українського живопису у другій половині XVI –XVII ст.
8. Пам'ятки писемності середньовіччя.
9. Особливості культури України в другий половині XVII – у XVIII ст.
10. Освіта в Україні у XVI – XVIII ст.
11. Шкільна драма, інтермедія, вертеп і професійний театр в Україні.
12. Розвиток культури в другий половині XVII – у XVIII ст. як чинник консолідації українського народу.
13. Українська барокова архітектура XVII – XVIII ст.
14. Діяльність вищих навчальних закладів освіти, які діяли на українських землях у XVIII ст.
15. Україна XVII – XVIII ст. місток, що поєднував Росію із західноєвропейською цивілізацією.

Питання з III блоку:

1. Поняття «національно-культурне відродження», основні етапи цього процесу в Україні.
2. Досягнення української музичної культури XIX ст.
3. Освітнянські реформи XIX ст. в Україні та їх наслідки.
4. Творчість художників кінця XIX – початку XX ст.: О.Архипенка, К.Малевица, Ф.Кричевського, О.Богомазова,І.Іжакевича, М.Бойчука.
5. Розвиток культури в Наддніпрянській і Західній Україні XIX ст.
6. Русифікаторська політика царизму в Україні уXIX ст.
7. Діяльність урядів Центральної Ради, гетьмана П.Скоропадського і Директорії для відродження та розвитку української культури.
8. Поняття «коренізація», «українізація». Зміни у культурному житті у період «українізації»
9. Суперечливість розвитку культури в Україні у 20 – 30-ті рр. XX ст. та негативний вплив на неї тоталітарної системи.
10. Театральне життя УРСР у 20 – 30-ті рр.
11. Творчість митців України під час Другої світової війни на користь оборони країни, героїчних подвигів народу.
12. Українська культура у повоєнні роки.
13. Період «відлиги» в розвитку культури.

Питання з IV блоку:

1. Розвиток культури Української РСР у 60 – 80-ті рр. XX ст.
2. Розвиток української культури в умовах кризи радянської системи,
3. Розвиток національної культури на сучасному етапі.
4. Вплив соціально-економічних трансформацій 90-х рр. XX ст. на культурне життя України
5. Сучасна література та образотворчого мистецтва.
6. Освітня політика незалежної України, основні здобутки і прорахунки.
7. Суть, періодизацію та соціально-економічні наслідки сучасної науково-технічної революції для українського суспільства.
9. Сучасна співпраця України з іншими державами в різних галузях культури.
- 10.Наукові досягнення учених НТУУ «КПІ» в умовах розгортання науково-технічної революції. Роль НТУУ «КПІ» в реалізації інноваційних програм розвитку України.
- 11.Досягнення українців діаспори в різних країнах світу.
- 12.Роль української діаспори в державотворенні та культурному житті сучасної України.

13. Особливості культурного життя національних меншин сучасної України.
14. Релігійне життя України у роки незалежності.
15. Духовна культура сучасної України.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання

денна

МКР №1.1 За матеріалами лекцій №1-3

1 блок питань.

1. Проаналізуйте антропологічний підхід до вивчення культури у західній антропології (еволюціоністи, циклічні теорії, структуралісти, екзистенціалісти).
2. Охарактеризуйте внесок українських культурологів у світову культурологічну думку.
3. Розкрийте концепцію української національної культури як цілісності.
4. Зробіть аналіз творчості Михайла Грушевського та його візії періодизації історії української культури
5. Охарактеризуйте варіанти наукової періодизації первісної доби в історії людства.
6. Простежте еволюцію первісно-релігійних вірувань і світогляду у системі духовної культури людини.
7. Дайте характеристику стоянкам первісних людей на терені сучасної України (Свідерська, Мізинська, Трипільська культури).
8. Проаналізуйте основні знахідки та дослідження скіфських курганів в Україні.

2 блок питань.

1. З'ясуйте основні напрями розвитку декоративно-прикладного мистецтва Київської Русі.
2. Зробіть аналіз особливостей розвитку християнського культового мистецтва княжої доби.
3. Розкрийте зміст «Шестиднева» Іоанна Екзарха Болгарського та його значення як джерела для реконструкції історіософських уявлень Давньої Русі.
4. Простежте розвиток освіти в Галицько-Волинському князівстві за часів князів Володимирка та Ярослава Осмомисла..
5. Дайте характеристику Галицько-Волинського літопису як найважливішої пам'ятки давньоукраїнської літератури

МКР №1.2 За матеріалами лекцій №4-5

1 блок питань.

1. Дайте характеристику оригінальним літературним пам'яткам доби Великого князівства литовського (Судебник Казимира, Литовський статут, литовсько-руські літописи), розкрийте їх значення у вивченні історії та культури українського народу.
2. Проаналізуйте розвиток науково-технічних знань в Україні у XIV – першій половині XVII ст.
3. Розкрийте роль братського руху кінця XV – початку XVII ст.. в історії української культури.
4. Простежте вплив ренесансу та гуманізму на українське культурне життя.
5. Охарактеризуйте початки українського книгодрукування та перші друковані книги в Україні («Апостол», «Буквар»).

2 блок питань.

1. Проаналізуйте меценатську діяльність Івана Мазепи.
2. Розкрийте філософію Григорія Сковороди і мандрівне просвітництво в Україні XVIII ст.

3. Дайте характеристику творчості українських композиторів XVIII ст.: Максима Березовського, Дмитра Бортнянського, Артема Веделя
4. Висвітліть роль вертепу і вертепної драми в українській культурі.
5. Охарактеризуйте діяльність Растреллі в Україні (Андріївська церква, Маріїнський палац, Козелецький собор.)
6. Простежте прояви народності і народні елементи в українській культурі XVIII ст.

МКР №1.3 За матеріалами лекцій №6-7

1 блок питань.

1. Дайте характеристику розвитку української культури в контексті слов'янського відродження (кінець ХУІІІ – перша половина ХІХ ст.).
2. Проаналізуйте концепції культури в історії української гуманітарної думки ХІХ – початку ХХ століть.
3. Охарактеризуйте університетську освіту на українських землях (ХІХ – початок ХХ ст.).
4. Простежте розвиток історичної науки в кінці ХУІІІ – першій половині ХІХ ст., розкрийте значення «Історії Русів» як визначної пам'ятки історіописання першої половини ХІХ ст. Проаналізуйте становище науково-технічних знань в Україні наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
5. Дайте характеристику класицизму і романтизму в українській культурі ХІХ ст.
6. Визначте жанрові особливості українського театру ХІХ ст.

2 блок питань.

1. Визначте місце національної культури в процесах відродження української держави.
2. Проаналізуйте процес створення системи української національної освіти в добу революції 1917-1920 рр.
3. Висвітліть процес заснування Академії Наук України та охарактеризуйте її діяльність в 1918-1921 рр.
4. Простежте вплив революційних подій 1917-1920 рр. на розвиток театрального, образотворчого мистецтва та літератури.
5. Розкрийте діяльність гетьмана П.Скоропадського по відродженню української культури і науки.

МКР №1.4 За матеріалами лекцій №8-9

1 блок питань.

1. Розкрийте зміст і значення політики коренізації (українізації) в УСРР.
2. Охарактеризуйте зміни в культурному житті західноукраїнських земель після включення їх до складу радянської України.
3. Розкрийте характерні риси дисидентського руху як політичної форми опору офіційній владі в Україні, його прояви в українській літературі..
4. Охарактеризуйте книговидавничу справу в Україні в радянський період.
5. Дайте характеристику творчості Олександра Довженко – як основоположника українського кіномистецтва.
6. Проаналізуйте особливості розвитку театрального та музичного мистецтва в радянський період.

2 блок питань.

1. Охарактеризуйте зміни в освітянській галузі за роки незалежності України.
2. Визначте особливості сучасного українського телебачення та кіноіндустрії.
3. Висвітліть характерні риси повсякденної культури в епоху мас-медіа (реклама, мода, комп'ютерні технології), «культури в капцях».
4. Проаналізуйте стан і проблеми народного мистецтва на сучасному етапі.
5. Розкрийте роль релігії та церкви в незалежній Україні та духовного відродження української нації.
6. Проаналізуйте багатокультурність сучасної України. Дайте характеристику розвитку культури національних меншин. Визначте перспективи розвитку культури в незалежній Україні.

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
з дисципліни
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання

денна

1. Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- контроль залишкових знань на 8 лекціях
- роботи на 8 семінарських заняттях
- модульна контрольна робота (МКР) з чотирьох частин по 0,5 академічні години кожна

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Контроль залишкових знань на 8 лекціях (*максимальна кількість балів за 1 контроль на лекції складає 2 бали*):

– повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд	2
– достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності	1,5
– неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	1

2. Роботи на 8 семінарських заняттях (*максимальна кількість балів на 1-му семінарському занятті складає 7 балів*):

– повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд	7
– достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності	6-5
– неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	4

3. Написання МКР з 4 частин із 8 тестів (*максимальна кількість балів за 1 тест складає 3,5 бали*).

Правильна відповідь – 3,5 бали

Невірна відповідь – 0 балів

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 28 + 16 + 56 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру 60 і більше балів ($RD \geq 0,6 R$) отримують залік так званим “автоматом” відповідно до набраного рейтингу.

Студенти, які не виконали МКР не менше ніж на «задовільно» та не отримали не менше 40 стартових балів не допускаються до заліку

Студенти, які виконали умови допуску до заліку, але набрали протягом семестру менше 60 балів ($RD < 0,6 R$) виконують залікову контрольну роботу.

Залікова робота оцінюється із 100 балів та складається з чотирьох питань. (*максимальна кількість балів за 1 питання складає 25 балів*)

– повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації)	25-22
– достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації)	21-18
– неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	17-15

За її результатами студент отримує відповідну оцінку згідно таблиці.

Кількість балів	Оцінка
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше за 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено